

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.-
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.-
za ostalo inozemstvo . . . 35.-

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.-
za en mesec . . . " 2.-
V upravi prejemam mesečno . . . 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . 7.-
za Nemčijo celoletno . . . 9.-
za ostalo inozemstvo . . . 12.-

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15 "
za trikrat . . . " 13 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna pettivrsta po 2) vin.

Poslano:

enostolpna pettivrsta po 40 vin.
Izloži vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani

Jugoslovansko vprašanje.

V pravkar objavljeni številki »Časa« razmotriva dr. Aleš Ušeničnik v zvezi z nacionalistično idejo jugoslovansko vprašanje. Navajamo jedro njegovih izjav in v tem oziru:

Jugoslovansko edinstvo — tako uvaža ja tozadevno razpravo — samoposebi seveda ni nič absolutno nemogočega. Nekateri splošni pogoji so res že dani: plemensko sorodstvo, sorodnost jezika, zemljepisna skupnost, gospodarski odnosi. Toda trebalo bi še velikega obrata, da bi dobilo to edinstvo dejansko možne oblike. Treba bi bilo predvsem močne sile, ki bi navrhnila ves dosedanjí razvoj iz smeri diferenciacije v smer asimilacije. Torej najprej žive enotne zavesti in krepke volje. Saj vemo, kako mogočna činitelja narodov sta zavest in volja. Treba bi bilo pa tudi politične sile. Diferenciacija je pač še tako velika, da bi mogla izvršiti zopetno popolno asimilacijo v en kulturni narod le politična skupnost z enotnim šolstvom, enotnim uradnim in književnim jezikom, z enotnimi kulturnimi napravami, sploh s smotrnim kulturnim delom vsega političnega ustroja v smeri edinstva.

Jugoslovansko nacionalistično gibanje bi torej moralo biti predvsem politično gibanje.

»Jugoslavija« res spet tudi to odkrito priznava: »Problem južnih Slovencev i kulturni i politični mora se i može se riješiti, evolucijom ili revolucijom, mirom ili silom«.

Toda ima li to gibanje v tem smislu še pravi naslov?

Narodnostna ideja sama kot taka tega prava absolutno ne daje. Sicer je pa že »Jugoslavija« sama zapustila stališče narodnostne ideje, ker govoreč o jugoslovanskem edinstvu, popolnoma prezira Bolgare, ki so vendar tudi »južni Slovenci«. Za kulturni razvoj pa spet ni treba edinstva vseh, da, to edinstvo bi bilo morda ravno v kulturnem pogledu dvomljive vrednosti ali celo kvarno.

Če pustimo vse dvomno govorjenje, je v političnem oziru alternativa jugoslovanskega nacionalističnega gibanja le ta: ali v habsburški monarhiji ali v velesrbski državi. Ali — ali! Čim pa se alternativa tako jasno in odkrito pove, je vprašanje etično že tudi rešeno.

Dokler bomo Slovenci in Hrvati katoličani, dotlej bomo verni tudi katoliškemu načelu, a katoliško načelo zahteva od nas zvestobo. Le če bi brez naše krivde, po krivdi onih, ki jim je izročena skrb narodov, zgodovinski dogodki raztrgali habsbur-

ško monarhijo ter nas vrgli v svetovni metej, bi morda za nas nastalo vprašanje, kam tedaj. To načelo nam lahko nalaga časih tudi težke žrtve, toda katoličani imamo zavest, da je vendarle to načelo ne le dolžnost, ki se ji morajo ukloniti po edinci in narodi, pa naj si bo še tako težko, marveč da je tudi najboljšje jamstvo naše blaginje. Mi verujemo v božjo previdnost, a večni izrek božje previdnosti se glasi: »Blagor ljudstvu, ki je Gospod njegov Bog!«

Toda prav v tem slučaju tudi ni težko uvideti, da se npravi razlog naših načel dobro strinja s sociološko-političnimi razlogi.

Da monarhija Habsburžanov ni samoslovanska država, to po pričevanju zgodovine in sociologije ni noben razlog, da ne bi mogla biti kulturna država svobodnih narodov. Slišali smo sociologa Gumplovicza, ki mu je taka država celo višja oblika v socialnem razvoju. In spet, da je kaka država slovanska, ni noben razlog, da ne bi mogla biti nekulturna država nesvobodnih ljudi.

Kaj pa ima Srbija za nas?

Srbskemu ljudstvu ljubezen in spoštovanje, a politična Srbija more imeti za Slovence in Hrvate le malo privlačnosti. Nje ravnanje z Bolgari je naravnost barbarsko. Z ognjem in mečem zatirati narodnost bratskega slovanskega naroda, to se ne pravi v kulturni tekmi vršiti asimilacije, niti ne s kulturnimi sredstvi pospeševati edinstva. Srbija se zdi da je vzprejela iz bizantinske kulture tudi najslabše elemente in ti bi pač ne bili nobeno obogatjenje naše kulture. Poleg tega se pa zelo bojimo, da tragedija balkanska še ni končana in da bo še kri opirala velike krivde venčanih glav.

Še mnogo manj more mamiti Slovence in Hrvate politično edinstvo s Srbijo z versko-kulturnega vidika. V Srbiji se je začelo prečudno mešati nestrpno pravoslavlje z zapadnim svobodomiselnostvom. Tako se zdi, da bi prišli bi katoličani med dve sovražni sili. Bizantinsko pravoslavlje bi izkušalo dušiti naš svobodni verski razvoj. Res, da obeta Srbija katoličanom konkordat, a ta konkordat se še ni izkazal in konkordat je tudi lahko pod legalnim videzom svobode le sužna spona. Saj je tudi Rusija izdala tolerančni edikt, a z raznimi upravnimi in policijskimi odredbami ga je izpremenila za katoličane v pravi zatiralni edikt! Če bi tako oficielno pravoslavlje izkušalo tlačiti naš svobodni verski razvoj, bi pa obenem svobodomiselnostvo inteligence še svobodneje širilo svoje sovraštvo do katoliške Cerkve in katoliške kulture. Ali je mar slučajno, da se navdušujejo za jugoslovansko edinstvo najbolj

listi, ki sovražijo naš verski in kulturni preporod ter oznanjajo pod frazo klerikalizma boj zoper katoliško Cerkev? Tudi »Jugoslavija« že v prvi izjavi poudarja, da hoče biti omladina, ki se bori za jugoslovansko edinstvo, »radikalno antiklerikalna«. Če prav presojava znamenja, izhaja najmočnejša agitacija za to edinstvo v velesrbskem zmislu iz belgrajske — lože. Značilno je, da sega vpliv srbske lože že v Zagreb in da se je že tudi pri nas javnost zavzemala za ložo. Prav resno se je bati, da bi prišli Slovenci in Hrvati z jugoslovanskim edinstvom le pod jakobinsko gospodstvo lože!

Naše nacionalistično gibanje, če naj bo pravno, resno in smotrno, se mora dejstvomati le v mejah prava in v mejah pravih kulturnih ciljev. Meje prava so v političnem oziru meje habsburške monarhije. Meje pravih kulturnih ciljev so pa načela krščanske etike in principi katoliške kulture. Le v teh mejah se moremo katoliški Slovenci in Hrvati zavzemati tudi za jugoslovansko edinstvo.

Škandalozno ljubljansko mesno gospodarstvo.

7. V katastralni občini Kapucinsko predmestje je imela občina pred letom 1904. parcelo št. 29/5 in 29/9 in sta bili cenjeni ti parceli po inventarju ob koncu leta 1903 na 17.924 K 80 h. Obe parceli sta bili leta 1904. prodani za izkazano inventarno ceno Antonu Deghenhiju, izkazovali sta se pa kot mestna last še v inventarjih l. 1904., 1905., 1906., 1907. in 1908.

8. V katastralni občini Poljansko predmestje je mestna občina lastnica pod vlož. št. 202 vpisanih parcel št. 123, 132, 133 in 139 (njive), ki pa v inventarju niso zadostno označene. Označene so le splošno, in sicer: Zemljiške parcele ob Gruberjevem kanalu.

9. V katastralni občini Sv. Petra predmestje je mestna občina lastnica posestva pod vlož. št. 392, sestoječega iz hiše v Slomškovi ulici št. 17. parc. št. 233 in vrta parc. št. 197/7. V inventarju je to posestvo izkazano nepravilno, ker je označeno kot hiša v Slomškovi ulici št. 17. parc. št. 392.

10. V katastralni občini Trnovsko predmestje ima mestna občina dva travnika parc. št. 1116/1, 1116/2, ki nista vpisana v inventarju med nepremičninami te katastralne občine. Po izjavi mestnega knjigovodstva je vrednost teh travnikov vpošteta v vrednosti posestva Podturnske grajščine v katastralni občini Kapucinsko predmestje.

11. V katastralni občini Gradišče ima mestna občina njivo parc. št. 99/6, ki ni vpisana v inventarju med nepremičninami te katastralne občine. Tudi ta njiva je po izjavi mestnega knjigovodstva vpošteta v vrednosti Podturnske grajščine.

12. V katastralni občini Brezovica poseduje mestna občina travnik parc. št. 3387, ki ni vpisan v inventarju. Po izjavi mestnega knjigovodstva je ta travnik istotako vpoštet v vrednosti posestva Podturnske grajščine.

13. V inventarju je že več let po katastralno občino Šiška skupno s travnikom parc. št. 450/1 izkazana njiva parc. št. 107 kat. občine Kapucinsko predmestje. Od teh parcel meri sedaj parc. št. 107 4 h. 1912 m², parc. št. 450/1 pa 2 ha 5020 m². Obe skupaj merita 6 ha 6935 m². Obe parceli sta bili izkazani v inventarjih za leta 1906 do 1911 le v površini 3 ha 1237 m², inventarju za leto 1912. pa s površino 3 ha 2247 m². To izkazovanje predvsem ni redu zategadelj, ker bi se parc. št. 107, kat. obč. Kapucinsko predmestje morala izkazovati v inventarju le pod to katastralno občino. V drugi vrsti je navedeno izkazovanje napačno v tem oziru, da je bila v letih 1909, 1910 in 1911 izkazana skupna površina le z 3 ha 1237 m² ter leta 1912. 3 ha 2247 m², dočim je znašala ob koncu vseh teh let več, in posebej od koncu leta 1912. 6 ha 6935 m². Omeniti je tudi, da s. je leta 1909. od parcele št. 450/1, ki je bila prvotno enotna, a se je pozneje delila dve parceli, to je parc. št. 450/1 in 450/3 odprodala parcela št. 450/3, in sicer Zaskotniku v Zgornji Šiški za ceno 19.775 K. Kljub temu se leta 1909. površina parcel št. 450/1, ki je še ostala last mestne občine, skupno s parc. št. 107 kat. obč. Kapucinsko predmestje, ni izkazala manjša, temuč ravnotako velika, kakor l. 1906. 1907. in 1908. Leta 1912 pa se je istotako skupno z njivo parc. št. 107 izkazala še večja, dasi v tem letu pri obeh parcelah ni bilo nobene izpremembe.

(Dalje.)

Anarhija v Albaniji.

Vstaši osvojili Elbassan. — Pri Lušni kneževi pristaši zopet poraženi.

* Iz Drača je 23. t. m. poročal naš uradni brzojav: Tu sem so došla poročila, da so vstaši osvojili Elbassan. Vlade četa z dvema častnikoma so vjeli. »Tribuna« poroča iz Valone: Elbassan je v rokah vstašev, ki so nad mestnimi vrati razobesili otomansko zastavo. V osvojenem mestu so pustili vstaši več sto mož močne posadko, nato so korakali proti Lušni kjer so zadeli na zbor prostovoljcev. Zače

LISTEK.

Josip Vandot:

Razor.

Slika iz davnih dni.
(Dalje.)

In v Borutovem srcu se je prebudilo hrepenenje. Le enkrat bi še rad videl drago hišico onstran gore, le enkrat bi še rad zrl bele snežnike. Potem pa gre — naravnost v Bistrico k Velimirju gre. Oj, zagotovo ga sprejme Velimir; vsaj za pastirja... Tako je sklenil Borut. Skočil je s konja; pobožal ga je po temni grivi, pa mu je govoril: »O dragi vranec, bil si mi dolge dni tovariš v krvavem boju. A zdaj pojdi za mano na strmo goro. Mene vleče hrepenenje na goro, da vidim še enkrat dragi dom in bele snežnike. Pojdi, vranec!«

Zahrzal je vranec in se dotaknil z glavo Borutove rame. Borut pa je odhitel na goro in vranec je stopal za njim. Mladec se je vsedel na vrh, pa je strmel dolgo, dolgo v planinski svet. Razjokal se je skoro tam gori v silnem hrepenenju. O da bi mogel le še enkrat pogledati v materni obraz in le še enkrat stisniti roko očetu. O, da bi mogel! ... Vedno silnejše je bilo hrepenenje,

ki ga je vleklo doli v zagorsko dolino, in Borut je naposled ves vztrepetal. Poskočil je na uoge in je izpregovoril na glas: »Pojdem doli, da vidim še enkrat očeta in mater. Kdo mi more braniti to? Mogoče se je vrnil zdaj tudi Razor in biva zdaj v svoji votlini. — Potem pa pojdem, naravnost k Velimirju v Bistrico pojdem.«

Tako je sklenil Borut, pa je pohitel radosten in vesel navzdol. Vedno bolj so se gostile megle ob gorovju, in Borut ni mogel videti niti enega snežnika. Toda ni se oziral na nobeno stran. Samohitel je, da pride čimprej na dragi kraj, ki ga ni videl že toliko in toliko dni. Glej, že je zagledal korensko jezerce, ki je temnelo sredi goščave. Razburjeno je bilo in je šumelo pritačeno. Nikjer živega glasu, nikjer človeka. Toda — ali ni zaklical nekaj tam spodaj ob jezeru? Borut je postal in je poslušal. In čuj — prav natanko je slišal človeški glas, ki je klical na pomoč. Tedaj pa je privezal konja k smreki in se spustil v tek. Oj, mogoče pride še o pravem času, da reši nesrečnega, pa najsi bo že, kdor hoče, pa najsi tiči v ti ali oni nevarnosti. Jadrno je dirjal Borut skozi goščavo in se je ustavil ob zadnjih grmih kraj jezera. Potuhnil se je tam in je pogledal skozi veje.

Iz vrsti se mu je skoro izvil glasen,

prestrašen krik. Kajti tam na bregu je videl nekaj groznega. Ležala sta na trati dva moža, zvezana na rokah in nogah. Kraj njiju pa sta stala dva divjaka in sta se ravno pripravljala, da potegneta jetnika v hladno jezero. Borut se je stresel, ko je pogledal divjaka natanko, in ju je spoznal. Bila sta Bedanec in Kosobrin. Borutu je zastala kri v žilah. Videl je jetnika, ki sta se premetavala po trati, kot bi hotela pretrgati močne vezi. Moj Bog, ali nista to starešina Volčan in očetov sosed Pribignjev? Kako prideta sem? Kako sta ju ulovila razbojnika?

Za trenutek se je ozrl Borut ob jezcu, da bi ne videl tega strašnega prizora. Toda tedaj so se mu razširile prestrašeno oči, in obraz mu je prebledel. Kaj vidi tam gori ob grmovju? Ali je resnica, ali je strašen sen? Ali ne leži tam gori v krvi starček v dolgi halji mirno in pokojno, kot bi ga bila že objela strašna smrt? Ti sivi lasje, ta dolga brada, ta svetli obraz — Kriste usmiljeni, ali ni to svečenik Razor?

Borutu se je zavrtelo v glavi. Za trenutek je omahnil, in zdelo se mu je, da mu zastane kri od groze. »Kriste, usmiljeni Kriste, smiluj se!« so mu ponavljale blede ustnice. Toda naenkrat se je dvignil. Oči so mu zažarele v divjem gnjevu. Zgrabil je lok in puščico

in napel tetivo. Ravno je prijel Bedanec Volčana za uoge, da ga potegne v jezero. A tedaj je zasikalo nekaj v zraku. Bedanec je kriknil; zakrilil je z rokami in se je prevrnil vznak v šumečo vodo. Kosobrin je obstal začuden; ozrl se je kroginokrog, a takrat je že prifrčala puščica in se mu je zapičila naravnost v prsi. Kosobrin je omahnil in z divjim krikom je padel za tovarišem v mrzli grob. Zašumela je voda za hip in se je vznemirila. Toda kmalu je pluskala spet enakomerno, kot bi ne vedela, da je pokopala dva razbojnika, dva izvržka rodu Slovencev.

Borut je planil naglo iz grmovja. Urno je prerezal Slovenoma z ostrim bodalom vezi, potem pa je hitel k svečeniku, ki je ležal mirno kraj grmovja. Pokleknil je k njemu in ga prijel za roko.

»Oj, oče, dobri oče Razor!« je klical mladeč obupno. »Le enkrat še odpri oči, pa me poglej! Jaz sem... jaz, tvoj Borut...«

A svečenik se ni genil. Zaprte so mu bile oči, in zdelo se, da je že mrtev. Borut je to spoznal, pa se je prijel za glavo. Tedaj pa sta pristopila Volčan in Pribignjev. Z vodo sta pričela izpirati svečeniku rano, ki mu je zevala na levi strani prs. Zavezala sta jo nato z belim platnom. Ni več curljala kri iz rane, am-

lek boja je bil ugoden za knezove prostovoljce, a ko so vstali s tako silo navalili nanje, da so izgubili vladinovi topove, so slednji bežali in zapustili vse svoje postojanke. Razkropljeni prostovoljci so se zbrali v Fieri. Mestni poveljnik je prošil za pomoč v Draču, Valoni in v Beratu, a le iz Berata so mu mogli poslati 50 mož. 24. ali 25. t. m. stoje lahko že vstati pred Fierijem. Če vstati Fieri osvoje, je tudi Valona v nevarnosti. Guverner v Valoni je prošil, naj se odpošljejo v Valono avstro-ogrske in italijanske vojne ladje. O boju pri Lušni poroča »Corriere della Sera« iz Valone: Vladne čete so odkorakale v soboto iz tabora na gori Ardenici. Bilo jih je 1000 mož, ki so korakali v treh kolonah proti vstašem pri Lušni. Vstašev je bilo 600. V soboto zvečer se je boj prekinil in se nadaljeval v nedeljo. Kolone, ki sta ji poveljevala Bezim bej in nizozemski častnik Yongh, se je polastila panika; pobegnili je in potegnili s seboj tudi dve drugi koloni. Begunci so prišli v velikem neredu v Fieri. Izgube so zelo velike. O padcu Elbassana se poroča s poučene strani Albanski korespondenci: Elbassan so najbrže osvojili tisti vstasi, ki so zadnje dni iz Pekinija čez gore prodirali. Že pred približno dvema tednoma so poizkusili vstati iz gorovja Kraba zavzeti mesto, a so bili poraženi. 400 mož je posadko v Elbassanu ojačilo. Neprestani boji so morali odporno moč braniteljev zlomiti. Napadi so trajali nad šest tednov. 22. majnika je vjel avstrijski natak Pakosta v Draču lastovico, ki je imela nogo zavito v papir. Elbassanski župan je na tem papirju pisal, da vstasi mesto zelo napadajo, a da se hoče prebivalstvo braniti do zadnjega moža.

Napad na Drač.

Kljub premirju so poizkušali vstasi 22. t. m. ob 11. zvečer napasti mesto in so napadli utrjene postojanke vladnih čet. Gromeli so tudi topovi, a čez pol ure je bil napad odbit. Zvečer 22. t. m. je bilo proglašeno v Draču, da morajo priti 23. t. m. jutraj vsi mestni prebivalci, ki imajo nože, puške, lopate itd., k utrdbam. Major Kroon namerava pustiti odstraniti grmovje, kjer so se vstasi pred osmimi dnevi neopazni čez močvirje približali mestu. Vest »Agence Havas«, da so vstasi Drač že zavzeli, ni resnična.

Premirje se ne drži. — Pohod Prenk Bib Dode.

V soboto so, kakor znano, parlamentarji sklenili dvadnevno premirje. V sredo naj bi se parlamentarji zopet posvetovali. Iz Debra se pa poroča, da so došli agitatorji, ki novačijo nove vstase in jih pošiljajo v Šijak. A tudi vlada se ne drži premirja. Prenk Bib Doda prodira dalje, nekaj vasi je podvrget, druge bombardiral in zažgal. V soboto ponoči je njegov podpoveljnik Bejram Zuri s 500 možmi poizvedoval iz Slince proti jugu. Na odpor ni zadel, Prek Bib Doda se je nato ob štirih zjutraj dvignil z glavno silo in skupno z Bejram Zuriem zavzel več vasi ter napadel Prezo in Išmi, kjer je zadel na resen odpor, ki ga je pa zlomil. Išmi je zažgal, prebivalci so bežali v Šijak. V ponedeljek je hodža Ahmed Aga došel iz Šijaka v Drač, kjer je proti Prenk Bib Dodi protestiral, ker je med premirjem napadal. Vlada je izjavila, da Prenk Bib Dode o premirju ni mogla obvestiti, ker brzjav ne funkcijonira. Včeraj zjutraj so v Draču videli proti severu stebre dima. Pozneje

se je izvedelo, da je Prenk Bib Doda tam vasi požgal. Čulo se je tudi daljno gromenje topov. Dopoldne je došel zopet vstaški parlament, ki je zahteval, naj knez zapove Prenk Bib Dodi ustaviti bombardiranje vstaškega ozemlja. Uspeha vstaški parlament ni dosegel, dasi so podaljšali premirje do srede jutraj (danes).

Iz vstaškega tabora.

Nevarno ranjeni vjeti kajmakam v Šijaku, šejk Hamdi Rubieka izjavlja: Vstasi so iz okrajev Debar, Tirana, Pekini, Kavaja in Šijak, in sicer jih je do 5500. Zanesljivih je do 3000, ostale, osobito kristjane, so z grožnjami prisilili pridružiti se vstaji. On da poveljuje 1500 možem, na katere se lahko popolnoma zanesa. Poveljuje jim bivši turški nadporočnik Kjamil bej El Bassani. Ostalih poveljnikov ni hotel izdati. Svojim ljudem je pisal pismo, da naj se udajo in prosijo kneza za milost. Pismo so odposlali v Šijak.

Albanska državna banka

se, kakor poroča »N. Fr. Presse«, kmalu ustanovi. Pogajanja v Parizu so tako ugodna, da je ustanovitev zagotovljena. Ustanovi se z glavnico 75.000.000 frankov. Prispevale bodo vse velesile enake deleže. Ravnateljstvo se poveri Italiji in Avstriji. Knezu se dovoli predum 4 do 5 milijonov frankov.

Albanski generalni konzul v Belgradu je postal bivši turški general Pazil paša Toptani, ki je sorodnik Essad paše.

VELESILE.

Rimski diplomatski krogi izjavljajo, da bodo velesile princa Wieda držale do zadnjega.

ESSAD PAŠA.

Po zahtevu italijanske vlade se Essad paša nahaja slejkoprej v Neapolju.

CESAR

odpotojuje v soboto, 27. t. m., ob 9. zjutraj v Isl, kjer ostane več tednov.

INTIMNO PRIJATELJSTVO.

»Reichspost« poroča iz Trbiža, da je nadvojvoda Friderik, armadni nadzornik in poveljnik domobranstva, v spremstvu deset generalov generalnega štaba inspiciiral Tolmin, Kobarij, Bovec, Rabelj in Trbiž; torej vse utrjene točke ob avstrijsko-laški meji.

NADVOJVODA PRESTOLONASLEDNIK ODPOTOVAL V BOSNO.

23. t. m. zvečer je odpotoval prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand v Trst, od tu pa k velikim gorskim vjam, ki bodo od 25. do 27. t. m. južnovzhodno od Sarajeva. Vojaški krogi poročajo, da se vkrcja prestolonaslednik v Trstu na vojno ladjo, s katero se popelje do izliva Narente, nato se popelje z železnico čez Mostar v Sarajevo. Poletna eskadra čaka na visokem morju prestolonaslednika, da izvede vojni manever. Eskadri bo ob prestolonaslednikovi inspekciji poveljeval poveljnik mornarice admiral Haus sam.

BOSENSKA AGRARNA NOVELA PREDSANKCIONIRANA.

Dimovičeva agrarna novela za Bosno-Hercegovino je dobila vladarjevo pred-sankcijo in bo te dni predložena bosenskem saboru.

SVETI OČE PAPEŽ PIJ X.

je pričel 23. t. m. dopoldne svoje običajne izprehode v vatikanskih vrtovih. Ob 7. uri

30 minut je zapustil v spremstvu svojega zasebnega tajnika monsig. Bressana svoje sobe in se podal na dvorišče sv. Damaza, kjer ga je čakala kočija. Sv. oče se je peljal skozi veliko duplino in skozi novi predor na vrt. Vozil se je eno uro. Ob 8. uri 30 minut se je papež vrnil nazaj v svoje zasebne sobe in je delil ob 11. audience.

RUSIJA IN RUMUNIJA SKUPNO ZA PROSTOST DARDANEL.

Rusija in Rumunija, ki sta po izrečnih zahtevah rumunskih ministrov in politikov samih solidarni v vseh važnih vprašanjih Balkana, sta te dni v Carigradu napravili jako važen korak. Ruski in rumunski poslanik sta namreč v skupni demarši velikemu vezirju izjavila, da zahtevata v interesu trgovine, da ostanejo Dardanele tudi v slučaju kake vojske z Grčijo odprte. Veliki vezir je ugovarjal, dobil je pa čez nekaj časa odgovor, da bosta Rusija in Rumunija prost prehod skozi Dardanele, če treba, tudi izsilili. Ker posega ta stvar v suvereniteto Turčije, je zelo važna, a Turčija je seveda tu brez pomoči, ker ji tudi ostale velesile ne bodo glede tega nič pomagale. Turčija se je res tudi vdala in preklicala sklep, položiti v Dardanelah mine. Skupni korak Rusije in Rumunije pa dokazuje jako ozko vez, ki se je med njima sklenila.

POLITIČNI NEMIRI NA ŠPANSKEM.

22. t. m. so nastali politični nemiri. V Valenciji so demonstrirali republikanci proti Mauri. Vnel se je revolverski boj. Ranjenih je bilo več oseb.

SRBSKI IZPREVODNIK NADLEGOVAL BOLGARSKEGA KRALJA.

Srbski uradni brzjav poroča: Železniški izprevodnik, ki je nadlegoval bulgarskega kralja s tem, da je ustavil vlak, ko se je le-ta peljal skozi Srbijo, je za kazen odpuščen. Bulgarska vlada se je o tem obvestila in je v kraljevem imenu izjavila, da je zadovoljna. Izmišljeno je pa poročilo, da so kralja Ferdinanda v Pirotu zasmehovali. Ko je kralj skozi Srbijo potoval, ni sploh nihče znal, da se on v vlakcu nahaja.

RUMUNIJA JE PREPOVEDALA IZVOZ ŽITA.

Bukareški dopisnik lista »Brasoi Lapok« poroča iz baje popolnoma zanesljivega vira, da je rumunski poljedelski minister razposlal vsem prefektom zaupni nalog, da preprečijo vsak izvoz rumunskega žita v avstro-ogrsko monarhijo, ker da Rumunija potrebuje žito za svojo armado.

RUMUNSKI VOHUNI NA SEDMOGRAŠKEM.

»Pesti Naplo« poroča, da se nahaja na Sedmograškem veliko rumunskih vojaških beguncev, ki so pravzaprav vohuni rumunske armade. V neki budimpeštanski gledališki družbi, ki je prirejala na Sedmograškem gledališke predstave, so bili baje trije umetniki rumunski častniki.

Slovensko planinstvo.

Slovensko Planinsko Društvo javlja p. n. svojim članom in drugim ljubiteljem slovenskih planin, da so otvorjene dosedaj že sledeče planinske postojanke:

Kadilnikova koča na Golici (1836 m). Dohod: a) od železniške postaje Jesenice čez vas Planino (1000 m — gostilna pri Kopačarju — 1¼ ure) ter po nemškem ali

slovenskem potu na vrh 2½—3 ure; ali pa b) od železniške postaje Področica na Koroskem čez planino Kladje 3¼—4 ure. Obadva pota dobro nadelana in markirana. Zelo priporočljiva lahka partija, brez vsake nevarnosti. Krasen razgled posebno na Triglavsko pogorje in Visoke Ture. Prostorna koča z mnogimi posteljami.

Prešernova koča na Stolu. Dohod od železniške postaje Žirovnica 4 ure. Do Prešernove koče na Malem Stolu čez Žirovniško planino vodi popolnoma varna, izborna nadelana jahalna steza, Na Veliki Stol (2239 m) ¼ ure. Razgled s Stola po celi Kranjski in Koroski od tod najprej glednejši in najzanimivejši. Velezanimiv je pot od koče preko Vajnaša po grebenih na Golico.

Dom na Vršču (1606 m). Dohod po kolovozni cesti skozi divjeromantično dolino Pišenco vrh sedla med Mojstrovko in Prisojnikom od železniške postaje Kranjska gora samo 2¼ ure; planinska promenade. — Pristop na Mojstrovko (2332 m) lahek, 1½ ure, na Prisojnik (2547 m) nekoliko napornejši. Sestop v Trento (izvir Soče) 2 uri.

Poleg navedenih so otvorene že tudi večje stavbe S. P. D., ki se tako po nepopisno krasni svoji legi in zelo ugodnim dohod, kot po izborni hotelski oskrbi in postrežbi še predvsem priporočajo vsem prijateljem narave, izletnikom z rodbinami, društvom itd. Le-ta planinska letovišča z najpopolnejšo oskrbo, vedno svežimi jedili in dobro pijačo, ki so kaj pripravna in ugodna za daljše bivanje, so:

Bistriška koča ob izviru Kamniške Bistrice iz osrčja Savinjskih alp. Dohod iz Kamnika po cesti kolovozni ali romantično izpeljani, dobro nadelani jahalni stezi (velezanimive tesni potoka Bele) ob naravnem mostu »Predaselj« 2½ ure. Od tod se ti nudijo premočni izleti in gorske ture. Najzanimivejše so: Kamniško sedlo (Kamniška koča — že oskrbovana — (1921 m), 3¼ ure, Grintovec (2559 m) 5 ur, Velika Planina (koča na Veliki Planini, 1555 m, — že oskrbovana), 3 ure.

Aljažev dom v Vratih (1010 m). Najimpozantnejša stavba S. P. D. — turistovski hotel — tik pod 1000 m visoko znamenito Severno triglavsko steno! Dohod od železniške postaje Dovje-Mojstrana (2½ ure) po dobro nadelani cesti mimo prekrasnega slapa Peričnika in po celi divjeromantični dolini »Vrata«, ki slovi kot ena izmed najlepših dolin v Alpah, sploh je planinska promenada brez primere in ti ostane vedno v hvaležnem spominu.

Turistovski hotel »Zlatorog« ob Bohinjskem jezeru. Najnovejša planinska postojanka S. P. D. ob gorenjem zahodnem koncu Bohinjskega jezera — bisera Julijskih alp! Krasne promenade ob jezeru (kopališče, čolnarna). 1 uro od hotela slovit in mnogopevani slap Savice. Dohod od železniške postaje Bohinjska Bistrica peš 2½ ure; vozni promet (omnibus trikrat dnevno, tja in nazaj). Zahtevajte brošuro, ki jo je ravno izdal Osred. odbor Slovenskega Planinskega Društva v Ljubljani!

— Za planince. Najzanimivejši planinski izlet je sedaj v Vrata, romantično dolino v podnožju Triglava. V visokem gorovju ob sklepu doline je še mnogo snega; vsled tega se snežni plazovi udirajo preko sten in grme v globočino. Najlepše se opazuje ta boj poletja proti letu in snegu v gorah od Aljažev vega Doma, ki je sedaj že otvoren in oskrbovan. Hotel je dobro prezimil in tudi letos se je pokazalo, da stoji sedaj na varnem mestu. Pač pa je v bližini tudi letos prihrumel velikanški plaz izpod Stenarja, ki je notri do potoka Bistrice odložil ogromne množine snega.

Dnevne novice.

† Vodstvo S. L. S. je zborovalo danes dopoldne v veliki dvorani »Ljudskega doma«.

† Jezikovno vprašanje na železnici. V seji koroške trgovske in obrtne zbornice dne 22. junija je stavil zbornični svetnik Keuschnigg nujen predlog proti izdajanju dvojezičnih voznih listov na celovškem glavnem kolodvoru in proti slovenskim napisom na postajah od Vetrinja proti jugu. Utemeljeval je svoj predlog z vso nemškonacionalno nesramnostjo in trdil, da je popolnoma nepotrebno izdajati na ljubo »nekaterim s Kranjskega došlim ljudem« dvojezične vozne listke, zlasti ker so koroški Slovenci (Windische) popolnoma zmogni nemškega jezika in so z nemškimi voznimi listki popolnoma zadovoljni, in celo novoslovenskih imen, kot n. pr. »izhod« niti ne razumejo. Kakor mu je pripovedoval neki koroški slovenski kmet. Pri celi stvari ne gre za ničesar drugega kakor za nov »slovenski napad«, ki izvira celo od nekaterih državnih železniških uradnikov. Obstoj celotne »nevarnosti«, kakor trdijo zanesljive vesti, da se bodo na progi južne železnice pričeli izdajati dvojezični vojni

pak se je ustavila popolnoma. Stresel se je svečenik in je pogledal začudeno na obupanega mladca.

»Borut, ti si?« je izpregovoril s slabim glasom in se je nasmehljaj. Borut je prijel njegovo desnico. »Oj, še živíš, oče Razor!« je govoril ves iz sebe. »Hvala Bogu, da ne boš umrl... oj, ne boš umrl...«

Spet se je nasmehnil svečenik, potem pa so se mu zaprie oči. Nemo sta gledala Slovena ta prizor. Zatem pa se je obrnil Volčan k Borutu. »Ali je še daleč do domovanja tvojega očeta?« je vprašal tiho.

»Ne,« je odvrnil Borut. »Komaj pet streljajev.«

»Dobro,« je dejal nato Volčan. »Naredimo nosila, pa ponese mo uboge ranjenca tja doli.« — Molče so odšli v goščavo, pa so nalomili debelih smrekovih vej. Naredili so iz njih nosila. Razgrnil je nanje Volčan svoj plašč. Potem so položili svečenika na nosila. Prijela sta jih Volčan in Pribignjev, in stopali so počasi in previdno navzdol proti Radegostovi domačiji. Žalosten in potrt je odvezal Borut konja in ga je peljal za uздо. Neprenehoma je gledal nezavestnemu starčku v blede obraz, in v srcu mu je bilo polno bridkih misli. Evo, iskal je svečenika po širnem Gorotanu; a zdaj ga je našel, našel blizu smrti.

Nemirno je stopil Borut vstric Volčana in ga je vprašal tiho: »Oj, povej mi, dobri starešina, ali res umrje svečenik?«

Volčan ga je pogledal, pa mu je odgovoril: »Ni nevarnosti; lahko še okreva. A zdaj mi povej, hrabri mladec, kako prideš sem? Da te ni bilo, bi počivali zdaj v globočini jezera.«

Narodne igre za naše odre.

»Slovenska Straža« je pričela izdajati zbirko »Narodne igre«. To zbirko bodo naša društva gotovo pozdravila, ker je bila nujno potrebna. Prvi zvezek je ravnokar izšel in obsega:

»Vmeščenje Valuka«

za gorotanskega kneza in vojvodo pri Gospod Sveti na Koroskem okoli leta 620. po Kr. rojstvu s staroslovenskim poganskim obrednim praznikom. Z uporabo slovenskih, zlasti pa ukrajinskih narodnih obrednih pesmi, sestavi Jožip Abram. Pevske točke priredil z uporabo ukrajinskih narodnih napevov Vinko Vodopivec. Igra je prirejena za velike, pa tudi za manjše odre in ima tozadevno tudi vse potrebne opombe za režiserje. Igra se lahko igra tudi na prostem.

»Štempihar.«

Zgodovinski igrokaz v treh dejanjih. Spisal Peter Bobinjec.

To je prava ljudska igra, ki se bo gotovo priljubila povsod, kjerkoli jo bodo vprizorili. — Kar je Martin Krpan Notranjecem, Peter Klepec Dolenjem, to je Jože Štempihar Gorenjem. Mati-

ja Valjavec-Kračmanov je že leta 1849. v »Sloveniji« otel pozabljenosti nekaj pripovedk o gorenjskem narodnem junaku, močnem Štempiharju. »Slovensko berilo za II. gimnazijski razred« iz leta 1852. ima Valjavečev sestavek ponatisnjen. Dogodke je Valjavcu pripovedoval osemdesetletni starček iz Potoč, fare Predvorske. Ako pomaknemo letnico 1850 za 80 let nazaj, je živel Štempihar sredi 18. veka. Starček je bil namreč še pastirček, ko ga je Štempihar potresel za ušesa. Štempihar je bil rojen 20. oktobra 1739 v Olševku h. št. 10, oče mu je bil Primož († 1777), mati Eva († 1789), brat Jurij (* 1742, † 1780), Gregor († 1794) in sestra Meta. Jože Štempihar, naš junak, je umrl 10. novembra 1796 in je pokopan na šenčurskem starem pokopališču. Njegov rod še živi na št. 11 v Olševku. Pripovedke o Štempiharju, kar jih ni zepisal Valjavec, je pisatelj nabral med ljudstvom, v katerem še živi spomin Štempiharjev. Delujoče osebe v igrokazu so skoro vse zgodovinske, največ povzete iz urbarjev brdске graščine.

Prvi zvezek obsega okoli 130 strani, kljub temu je cena silno nizka, samo 80 vin. izvod, po pošti 10 vin. več.

Vprizoritev obeh iger je dovoljena, ako se kupi prvega zvezka vsaj 12 izvodov.

Opozarjamo, da se te zbirke v knjigo-trštvu ne bo dobilo. Naročila naj se pošiljajo naravnost na naslov: »Slovenska Straža«, Ljubljana. Razpošilja se knjižica po povzetju.

listki. Zato naj zbornično predsedstvo posreduje pri ravnateljstvu državnih železnic v Beljaku, pri železniškem ministrstvu in pri ravnateljstvu južne železnice na Dunaju; istočasno pa naj se opozore nemški državi in deželni poslanci, da se onemogoči tozadevni slovenski napad. — Iz vsega je razvidna vsa zlobna neumnost nemškega nacionalizma. Zato torej, ker razumejo koroški Slovenci nemško, se ne bi smeli izdajati dvojezični vojni listki in odstraniti slovenski napisi, kjer sploh obstoje. Z enako pravico smemo potem na Kranjskem zahtevati, da se odstranijo na železnicah vsi nemški napisi in dvojezični vojni listki, kajti kranjski Nemci razumejo vsi slovensko.

— **Kako sodijo pravi Nemci o narodnostnem hujkanju?** Hamburška preizkusna komisija mladinskih spisov je o »patriotičnih« mladinskih spisih založbe za ljudsko literaturo in umetnost (Verlagshaus für Volksliteratur und Kunst) v Berlinu v založbi »Mignon« v Draždanih izreklo ostro kritiko, ki je dala založnikom povod za tožbo. Prva tožba je bila vložena pri sodišču Berlin-Lichterfelde, druga pa pri sodišču v Kielu. V obeh slučajih je sodišče odklonilo glavno razpravo. Sodišče v Berlinu-Lichterfelde je v svoji utemeljitvi izreklo, da je bila kritika upravičena. Vzklicno sodišče je to razsodbo potrdilo. S tem je bilo uradno priznано, da zaslužijo neki spisi »O nemški zvestobi«, »Pod nemško zastavo« itd. priimek šundliterature. Sodišče v Kielu pa je v svoji utemeljitvi razsodbe o nekaj spisih z naslovi »Pod zastavami in praporci«, »Pod nemško zastavo« izreklo sledeče: »Obtožencem se je dokaz, da so v zbirkah: »Pod nemško zastavo« in »Pod zastavami in praporci« objavljene pripovedi dejansko to, za kar so bili označeni, posrečile. — Vse povesti so take, da so vstanu, namesto pomirjevalno vplivati, zbuja in gojiti sovraštvo narodov. Obdolženci so pa popolnoma prav storili, da so ožigali pogubljivi vpliv teh spisov.« — Tako obsojajo uradno v Nemčiji nacionalno hujskarijo. In pri nas? Zglede imamo na Koroškem.

— **Ljubljanska okolica se pripravljala gozdaritvi koroške brate.** Z Viča smo prejeli: Kakor lansko leto na katoliški shod, tako bodo Vičani tudi dne 5. julija skupno v slovesnem sprejemu priporakali v pozdrav tlačenih sobratov Korošcev v Ljubljano. Prejšnji teden smo imeli v ta namen posvetovanje v Domu. Vse, zlasti cenjeno ženstvo, je zelo navdušeno za ta bratski nastop. Zbiranje udeležencev 5. julija bo pred župno cerkvijo sv. Antona. Tu naj se blagovole zbrati dne 5. julija ob pol 7. uri zjutraj udeleženci iz sosednjih župnij: Dobrove, Brezovice, Polhovega gradca itd., da bomo tudi letos v dolgi vrsti za društveno godbo pohiteli v Ljubljano. Ta oddelek gre k sprejemu Korošcev na državni kolodvor v Spodnjo Šiško, nakar se ob pol 9. uri zjutraj uvrsti v določene skupine.

— **Narodne noše.** Od Kranjske deželne zveze za promet tujcev določena tvrdka F. M. Regorschev naslednik priporoča pravilno blago za narodne noše. Glej današnji inserat.

— **Orlovski zlet kamniškega okrožja v Komendi** dne 21. junija ravno ob petletnici blagoslova društvenega doma se je izvršil jako lepo ob prav ugodnem vremenu. Orlovska godba iz Polja je spremljala navdušene čete. Pozdravili so jih pri slavoloku: predsednik domačega Orla, potem župnik komendski in župan občine Kaplja vas. Po cerkvenem opravilu je velika množica pred cerkvijo poslušala gg. govornike na taboru. Govorili so: domači župnik o napredku orlovske organizacije, deželni poslanec in kanonik-dekan Iv. Lavrenčič o značajnosti, prof. Puntar iz Ljubljane o pomenu Slovencev. Popoldanski orlovski vaje so se prav dobro posrečile; privabile so mnogo občinstva, tudi iz sosednjih župnij, pa iz Kamnika in nekaj iz Ljubljane. Po srečolovu je na gostilniškem vrtu g. A. Mejača nastopil deželni odbornik g. dr. Pegan ter pojasnoval namen in značaj orlovske organizacije v primerj z vero žalečimi in neolikanimi nastopi naših nasprotnikov. Vsem blagomiselnim Komendčanom, kateri se zavedajo velikega pomena v katoliškem in domoljubnem duhu organizirane mladine, ostane sijajna prireditelj te nedelje v najboljšem spominu, zlasti, ko vidijo, kje je prava izobrazba in da se mladina razveseljuje lahko tudi brez plesa.

— **»Sub auspiciis Promis«** bo 27. t. m. na zagrebški univerzi promoviran za doktorja prava g. Rudolf Eckert, konceptni praktikant pri hrvatski deželni vladi, »Domagojec«, tudi med katoliškimi Slovenci znan kot odlični boritelj za naše skupne ideale.

— **Iz učiteljske službe.** Za ravnatelja na c. kr. rudniški deški ljudski šoli v

Idriji je imenovan dosednji tamošnji učitelj in c. kr. okr. šol. nadzornik v Kolečju Josip Novak, začasnega šolskega voditelja na isti šoli pa učitelj Rafael Gostiša. V višje plačilne razrede so pomaknjeni: ravnatelj Josip Novak v I., šolski voditelj Rafael Gostiša v II. in učiteljica Marija Pleskovič-Erčev v III. razred. Za stalno učiteljico je imenovana Loti pl. Koschin.

— **Častno svetinjo** za 40 letno zvesto službovanje so dobili uslužbenci tvrdke P. Ladstätter & Sinovi v Domžalah, Jožef Cotman, Anton Kleinlerchner, Terezija Plevel, Alojzij Šme in Jakob Šme.

— **Iz Lesea.** Tu se je pretekli mesec vršilo vsakoletno državno premovanje za kobile in žrebice pingavskega plemena. Prignanih je bilo 39 žrebetnih kobil, 13 tri- in štiriletnih ter 33 eno- in dvoletnih. Razdelilo se je skupaj 780 K, in sicer 650 K državnega darila, 100 K so dale občine ter 30 K konjerejski odsek. Načelnik premovalne komisije c. kr. major Pfeiffer se je nadvse pohvalno izrekel o vseh prignanih lepih eksemplarih, zlasti je pohvalil kvaliteto. Po kvaliteti zavzema naša gorenjska konjereja pingavske pasme prvo mesto v vseh kronovinah, le glede okostja so morda nad nami na Solnograškem in Nižjem Avstrijskem. So pač naši Gorenjci ponosni na svoje lepe živali, ki so jim pri gospodarstvu poleg govedoreje gotovo prvi vir dohodkov. Pri komisiji pa je, kakor navadno, c. kr. živinorejski nadzornik g. Alojzij Pavlin zopet zelo osorno nastopal. Proti temu funkcionarju se čujejo od povsod pritožbe in marsikateri konjerejec zaradi njega ne prižene živali na premovanje. V Leseah je g. Pavlin celo na svojega somišljenika in prijatelja, župana in člana konjerejskega odseka ter predsednika konjerejske zadruge v Leseah, g. Žarka, vpil. G. Žark je namreč gosp. nadzornika mirno opozoril, da se neka kobila, ki je bila brez žrebeta, v zmislu razglasa ne sme premovati. Takrat je g. Pavlin zavpil nad njim: »Vi nimate nič govoriti, mi bomo že sami določili.« G. Žark mu pa ni ostal dolžan in se je g. Pavlin iz razglasa podučil, da smejo biti premirane kobile z žrebetom, ki še sesa ali je že odstavljeno. G. nadzornik, malo več uljudnosti napram našim gorenjskim živinorejcem!

— **Radeče pri Zidanem mostu.** Pri nas v Radečah imamo Sokole. Nalepili so te dni plakat za vsesokolski zlet. Tega so pa javni organi odstranili in sicer zato, ker učeni juristi pri Sokolu niti toliko niso vedeli, da imajo preje, preden kaj plakatirajo, prositi županstvo, da isto določi prostor, kam se naj priplepja. G. župan jih je poučil, da je vendar prvi prostor na sokolski telovadnici. To pa imajo ti stebri matere Slovenije v nemškem hotelu, kjer nimajo niti slovenskega časopisa naročenega. Tu pa niso imeli poguma svoj plakat razstaviti, ker bi se potem najbrže prijateljstvo med Sokoli in Nemci skrhalo.

— **Dijaki,** ki so dovršili najmanj spodnjo gimnazijo ali realko, in absolutno meščanske šole, ki nameravajo stopiti v kako višjo kmetijsko šolo, dobe vsa tozadevna pojasnila pri »Društvu slovenskih agronomov« v Moedlingu pri Dunaju. Pismu je priložiti frankirano kuverto z natančnim naslovom vprašalčevim. Dopise je naslavljati do 1. julija na: Ivan Andrejevič Posavski, Mödling bei Wien, Wiesengasse 15., od 1. julija dalje pa na: Janko Dolinar, agronom, Smednik 56 pri Medvodah. — Uvaževanja vredno je pri tem, da je pritisk v višje kmetijske šole vedno večji in se mora zato vsakdo za časa pobriti za sprejem.

— **Za obrtno razstavo v Kolinu** je dovolil deželni odbor nekaj potovalnih štipendij po 200 K, ki jih bo razdelil zavod za pospeševanje obrti. V pošteve pridejo izključno le samostojni obrtniki mizarske, kovinske in umetnostrokrovnice obrti, od katerih je pričakovati, da bodo pridobili v razstavi nekaj koristi za splošni napredek v svoji obrti. Potni stroški bodo presegali navedeno vsoto in se bo moral vsak prosilec udeležiti razstave deloma na svoje stroške. Nekolekovane prošnje za potovalno štipendijo je prijaviti najzadnje v soboto, dne 27. t. m., dopoldne v zavodu za pospeševanje obrti.

— **Iz Rosalnic** se nam piše: Železniški madžarski upravi v pojasnilo, kje da se nahaja postajališče »Rosalnice«. Ob hrvatski meji 2 km od postaje Bubnjarci nahaja se na kranjski strani prijazno postajališče »Rosalnice«. Na voznih listih, ki imajo nemški ter madžarski napis, pa stoji natiskano: »Rosalnitz Bubnjarci via Mödling«. — Kje si predstavljajo, da je postajališče Rosalnice, ne vem, mislim pa, da kje med Gradac—Črnomljem kali, kajti voznina iz Rosalnic do Bubnjarccev (dva kilometra) znaša 40 vin., voznina iz Rosalnic do Gradaca (11 kilometrov) tudi 40 vin. —

Rosalnice so zadnje postajališče na Kranjskem, kakor sem že gori navedel in je od glavnega kolodvora v Bubnjarcih le 2 km oddaljeno. — Javnost zahteva, da se v to poklicani faktorji zavzamejo, da se napaka via Metlika, če se iz Rosalnic v Bubnjarcce pelje, popravi ter Madžari pouče, kje leži njih sosednje zadnje postajališče na Kranjskem, da ne bodo stranke škode trpele.

— **Za hrvatsko romanje v Sveto deželo** se sprejemajo tudi Slovenci in je sedaj zadnji čas za priglasenje. Stroški za tretji razred (vožnja, hrana, prenočišča in sploh vse romarske potreščine) znašajo 300 K. Priglasje sprejema in daje vsa podrobna navodila: Vodstvo I. hrvatskega romanja v Sv. deželo, Zagreb, frančiškanski samostan.

— **XXI. svetovni mirovni kongres** se vrši letos od 15. do 19. septembra na Dunaju. Predsednik častnega odbora, v katerem so vsi avstrijski ministri, je zunanji minister grof Berchtold. Zborovanja se bodo vršila v prostorih poslanske in gosposke zbornice.

— **Vladar o polomu karlovške hranilnice.** O priliki poklona hrvatskega saborskega predsedništva vladarju Francu Jožetu na Dunaju se je vladar obrnil na drugega podpredsednika dr. E. Lukiniča z vprašanjem: »Vi ste iz Karlovca? Ondi imate sedaj mnogo velikih neprilik radi poloma hranilnice?« Dr. Lukinič je pritrdil in opomnil, da se z vsemi silami dela na saniranje in odvrnitev katastrofalnega konkurza, ki bi potegnil za sabo najširše sloje. Na nadaljno vladarjevo vprašanje, kako sedaj stoji stvar, je dr. Lukinič pojasnil, da imajo sedaj že za znaten del primanjkljaja pokritje, manjka le še 2 milijona kron, za kar se pa tudi nadajajo najti pokritje. Vladar je nato rekel: »Prizadevati si treba, da se izogne konkurzu ter je želeli, da se stvar privede k povolnemu zvršetku in odvrnejo vse težke posledice.«

— **Volitev rektorja na zagrebškem vseučilišču** se bo morala vršiti še tretjič, ker je dr. Mijo Kišpatič tudi po drugi izvolitvi odklonil izvolitev.

— **Zopet pustolovci v Zagrebu.** V Zagrebu so te dni napravili konec dvema nadaljnjima pustolovcema Rostoharjevega kova in prijateljstva. To sta neki Ivan Grčar in Rudolf Häuster-Hadebusch. Oba sta zahajala v dijaške družbe in se izdajala za pesnika, slikarja in pisatelja. V resnici sta pa za policijo vohunila med dijaštvom in bila agenta-provokaterja. Razne »dijaške zarote« in boja nameravane »atentate« sta »odkrila« ta dva individua. Sedaj je njunih lepih zagrebških dni konec. Grčarja je policija izročila državnemu pravdnistvu, ker ima marsikaj na vesti, kar se ne strinja s kazenskim zakonom, Häuster-Hadebuscha, ki je pristojen v Krapino, je pa izgnala iz Zagreba.

— **Huda najemnica.** Pri Kati Ivančič v Vinemvrhu, občina Belacerkev, je v najemu neka osobenkarica Kacig. Ta ženska je zelo huda. Kadar se razjezi, pobije vse. Tako se je zgodilo tudi pretečeni teden. Ko jo je gospodinja opomnila radi plačila najemnine, je začela vpiti in ko ji je zagrozila s sodiščem, je žalila cesarja. Zato pride pred sodnike.

— **Nepoboljšljivi tat.** Neki Langar iz Trške gore, star okoli 40 let, je predsedal že vsega skupaj 20 let ječe, in vse radi tatvine. Šestletna ječa, katero je preстал v Gradiški pred mesecem dni, mu ni popolnoma nič pomagala. Začel je zopet krasti. Prišel je v Novo mesto k peku Grmu. Tu je ukradel prodajalki denar in delavcem neke malenkosti. Ko so ga zasačili, je dejal, da ne ve, jeli vzel ali ne, ker mu včasih »tako pride«. »Če sem, pa sem, samo v Gradiško me ne dajte, kamor hočete drugam, v Gradiški je zame nezdavno. Saj vem, zdaj mi pa ne manjka zopet nekaj let. No, saj smo notri dobro postreženi, zunaj se me itak vsak boji in ne dobim grizljaja.« Možno je zopet pod ključem in pride kot tat iz navade pred poroto.

— **Lojze Drganc,** znani potepuh in tat, je iz ljubljanskega zapore prišel v Novo mesto. Tu se je nekaj časa potikal po podih in slednjč, ker je uvidel, da oko postave vedno nanj preži, vstopil v službo pivovarne »Union«. V tej službi je bil le par dni in začel kraesti kakor sraka. Najraje je imel pivo v steklenicah. Teh se je nabasal po celem životu, da ni bilo opaziti tatvine. Ko je pa peljal pivo v kavarno »Central«, si je tudi tu preskrbel več škatalj sardin, ko je v ledeno omaro natrosil led. Ker so ga pa opazili, so ga dali aretirati.

— **Vlom.** Dne 13.-t. m. so obiskali neznani tatovi na samem stoječo hišico vdovca Naželja v Novem mestu. Možno živi in obdeluje obširno polje že dokaj let s svojo hčerko. Vsak ga ima za zelo premožnega. Star je že. Spati ni mogel. Slišal je okoli dveh ponoči, da je nekdo pri oknu. Vstati pa ni mogel, morebiti so ga vlomilci preje omamili. Pobrali so mu vse obuvalo, dežnike, obleko in tudi po denarju so stikali, ta pa je bil pod njim v postelji in ga zato niso dobili. Tatovi so bili ciganje.

— **Mladi krojaški pomočnik.** Stan-ko Zorič se je izdajal za krojaškega pomočnika in vstopil v službo Mikoliča v Novem mestu. Tu pa je bil le malo časa. Vlomil je v sobo, odtrgal ključavnico in vse preiskal. Kradel pa je, ker ni drugega našel, samo električno luč. Fanta so zaprli.

— **C. kr. ravnateljstvo državne železnice v Trstu** odda v Pulju via delle Vigne naslednja dela proti pavšalu: 1. stavbena dela za zgradbo dveh stanovanjskih poslopjaj za uslužbence s postranskim poslopjem in jamo za smeti. 2. Dela za instalacijo plina in vode ter dobavo in postavitev stranišnih in kopalnih oprav za to novo zgradbo. Ponudniki stavijo lahko svoje ponudbe za obe razpisani deli ali le za eno istih. Podrobni podatki o opremi ponudb, vložnem roku itd. bodo razvidni iz ene prihodnjih številčk časopisov »Lieferungs-anzeiger«, »Österr. Wochenschrift für den öffentlichen Baudienst«, »Verordnungsblatt für Eisenbahnen und Schiffahrt«, »Wiener Zeitung«, »Laibacher Zeitung«, »Zeitschrift des österr. Ingenieur und Architektenvereines«, »Osservatore Triestino« in »Avvisatore Dalmato«. Predmetna pojasnila dajeta tudi oddelek III. c. kr. ravnateljstva državne železnice v Trstu in c. kr. sekcija za vzdrževanje železnice v Pulju.

Slovenci! Zanetite povsod na naši zgodovinski slovenski zemlji velike kresove v soboto dne 4. julija na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda. Kresovi naj bodo znak naše stare pravde!

Štajerske novice.

— **Slov. katol. akad. društvo »Zarja«** v Gradcu ima v petek, dne 26. junija, svoj četrti in zadnji redni občni zbor v XXVIII. tečaju v hotelu »Zur Kaiserkrone«, Färbergasse 6, s sledečim sporedom: a) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; b) čitanje zapisnikov občnih zborov bratskih društev »Danica« in »Dan«; c) poročilo odborovo; d) volitev revizorjev; e) slučajnosti.

— **Razpust graškega občinskega sveta.** Graški listi poročajo, da se danes graški občinski svet razpusti. Občinske posle bo vodil dvorni svetnik Unterrain, ki je že tudi pred dvema letoma bil enkrat vladni komisar na graškem rotovžu.

— **Nemško delavsko društvo »Germanija«** so, kakor smo že poročali, ustanovili ptujski nemškutarji zadnje nedelje v Ptuj. Kakor se iz raznih govorov, ki so se govorili na ustanovnem zborovanju, da posneti, bo društvo imelo namen, delovati samo v prid nemškutarstvu, kaj malo ali skoro nič pa ni bilo slišati o koristih, ki jih bodo imeli delavci od tega nemškutarskega društva.

— **Celje.** Vpisovanje v prvi razred c. kr. samostojnih gimnazijskih razredov z nemškim in slovenskim učenim jezikom v Celju se bo vršilo 4. julija in 16. septembra t. l., od 8. do 10. ure dopoldne. Učenci naj prinesejo seboj krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

— **Socialnodemokratski generalni štrajk v Gradcu.** Pred graškimi porotniki je bil oproščen sodrug Mattaschitz, ki je za časa krojaške stavke izvršil atentat na socialnodemokratskega voditelja stavke. Socialni demokratje, ki sicer slave vsakega napadalca, ako napade kako kronano ali vsaj »klerikalno« glavo, sedaj besno napadajo porotnike in napovedujejo kot znak protesta proti izreku porotnikov za petek generalni štrajk delavstva v Gradcu.

— **Baronica Zois pred porotniki.** V znanem procesu proti baronici Zois pred porotnim sodiščem v Gradcu so bili vsi soobtoženci oproščeni razen baronice Zois, ki je obsojena zaradi prestopka §§ 461. in 497. kaz. zak. na dva meseca strogega zaporu, ki ga pa je prestala že v preiskavi.

— **Pionirske vaje na Dravi.** V času od 6. do 25. julija se vršijo deloma na levem, deloma na desnem bregu Drave med Mariborom in Ptujem pionirske vaje.

— **Za župana izvoljen** je v Pušincih pri Ormožu g. Matija Masten.

— **Umrla** je v Laporju učiteljica gospa Milena Kopriva, rojena Pavlič, v 34. letu svoje starosti.

— **Na škrlatici** je v Mariboru bolnih okrog 20 oseb.

— **Truplo svojega otroka je potegnil iz vode.** Iz Ormoža poročajo: 20. t. m. se je kopalo več otrok ondote ljudske šole v Dravi. Neki deček je prisilil drugega dečka, da je vrgl klobuk v Dravo in da je skoči v valove za klobukom. Ker deček ni znal plavati, je takoj izginil v valovih. Oče ponesrečenega dečka za nesrečo ni

vedel in je mirno delal ob svojem posestvu ob Dravi. Nakrat vidi, da valovi neso neko otroško truplo, skoči v vodo in potegne truplo na suho. Bilo je truplo — njegovega sina. Lahko si mislimo, kako je bilo očetu.

Primorske vesti.

p Prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand. Danes jutraj s prvim brzovlakom južne železnice je došel v Trst prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand. Takoj po prihodu se je vkrca na dreadnought »Viribus unitis«, ki je v ta namen včeraj popoldne priplul iz Pulja v tržaško luko. Prestolonaslednik odpotuje v Dalmacijo, kjer prisostvuje koncem tega tedna se vršnim velikim pomorskim izkrcevalnim manevrom ob izlivu reke Neretve. Za manevrsko bazo je izbrano mesto Metković.

p Nadvojvoda Leopold Salvator v Trstu. Včeraj jutraj je iz Pulja v Trst došel generalni artiljerijski inšpektor, nadvojvoda Leopold Salvator. Kot protektor avstrijske antarktične ekspedicije si je natančno ogledal ladjo »Oesterreich«, ki je vsidrana v tržaški prosti luki ter odplove krog prvega avgusta proti severnemu tečaju. Severna ekspedicija ima geografično-znanstven značaj. Ekspedicijo vodi dr. Köhlig. Danes jutraj se je nadvojvoda Leopold Salvator s brzovlakom državne železnice odpeljal proti Beljaku.

p Bombni atentat na Slovence. Policijska in sodna preiskava na licu mesta je dognala, da je bila bomba pripravljena in opremljena z vsemi potrebnimi aparati. Policija ima v rokah več kosov bombe in vso pripravo za metanje. Dolgost bombe cevi se ceni na 20 cm, širina pa na 6 do 8 cm. Popolno eksplozijo je preprečilo to, da je bomba padla na zemljo in ne na kamen. Tudi ni eksplodirala proti veseljenemu prostoru, ampak proti ograji in bližnji gostilni. Bomba je bila zaprta z vijakom topovske granate. Tudi ta del ima policijska v rokah. Policija je izvršila več preiskav in par ljudi aretirala.

p Prvega morskega volka v letošnji kopališni sezoni so minolo nedeljo opazili v bližini Malega Lošinja. Roparica je bila do 5 metrov dolga. Moštvo motorskega čolna »Neptun« je večkrat ustrelilo na volka iz revolverjev, a ga ni zadelo.

p Umrli je v Reki gospa Katarina Giustini roj. Burgstaller v 94. letu starosti. Pokojnica je bila vdova po zadnjem papeškem poslaniku v Reki — Berto Giustiniju, ki je bil na svojem mestu do 20. septembra 1870., ko so Garibaldinci zrušili cerkveno državo.

p Ravnateljstvo »Slovenske trgovske šole s pravico javnosti v Trstu« (ulica Stadion 21, I. nadst.) naznanja, da se otvori na šoli s prihodnjim šolskim letom I. tečaj dvorazredne dekliške trgovske šole, ako se oglasi vsaj 20 učenk. V slučaju, da se tega števila ne doseže, se uvrste učenke, kakor v tem letu, kot hospitantke v deški tečaj. Tozadevne prijave sprejema ravnateljstvo od 1. do 4. julija t. l. od 9. do 12. ure dopoldne, katero da tudi natančna pojasnila glede sprejema. — Vpisovanje učencev (dečkov) pa se vrši dne 16. in 17. septembra t. l. od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

Vabilo

na

redni občni zbor
Kat. tiskovnega društva
v Ljubljani,

ki se vrši

v ponedeljek, dne 6. julija 1914, ob 10. uri dopoldne v posvetovalnici Katoliškega tiskovnega društva v I. nadstropju, Kopitarjeva ulica številka 6.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Volitev odbora.
3. Sučajnosti.

Odbor.

Ljubljanske novice.

Ij Nov stolni kanonik. Cesar je imenoval spirituala uršulinskega konventa v Škofji Loki č. g. Ignacija Nadraha za stolnega kanonika deželno knežje ustanove v Ljubljani.

Ij Marija Strozzi angažirana za kinematografi. Ljubljancem dobro poznana pevka hrvaškega kralj. dež. gledališča v Zagrebu Maja p. l. Strozzi je izstopila iz hrvaškega gledališča ter je angažirana v gledališču za kinematografe Pathé v Parizu.

Ij Ljudsko šolstvo. Na mesto obolelega nadučitelja Jožefa Cepudra je imenovana za supletinjo na 3. mestni deški ljudski šoli Amalija Cepuder in na mesto obolelega učitelja Jožefa Ambrožič je imenovana za supletinjo na 1. deški ljudski šoli Ana Likozar.

Ij Kitajski krošnjariji so že par mesecev z raznimi izdelki krošnjariji po našem mestu in bližnji okolici, ne da bi imeli v to svrhu kako dovoljenje. Slednjič jih je oblast pa le prijel in so se na njeno odredbo 29letni Tschang Tse Tschin, 26letni Shu Tee San ter 25 letni Schü Tse Tse danes morali na lastne stroške odpeljati v Trst. V Zagrebu so enake kitajske usiljivce pred nekaj časom istotako polovili ter jih prisilnim potom izgnali iz Hrvaške.

Ij Umrli so v Ljubljani: Katarina Smole, poduradnikova vdova, 86 let. — Simon Dolar, bivši delavec, 88 let.

Ij Na današnji semenj je bilo prignanih 161 glav, in sicer 6 volov, 1 bik in 154 prašičev za rejo.

Ij Nezgoda. Strojni delavec Ivan Erbežar je rezal te dni pri strojni žagi pri Toenniesu deske ter prišel pri tem z desno roko v stroj, kateri mu je odtrgal mezinček pri drugem členku.

Ij S trga. Danes je bilo nekaj precej lepih jedilnih gob na trgu, katere je občinstvo vzlic pretiranim cenam naglo pokupilo. Majhna merica je veljala 50 vinarjev. — Vsled vlažnega leta utegne biti letos mnogo gob in to še posebno, ker jih je bilo lani in predlanskim izredno malo.

Po svetlu.

Plemenit narodni dar. Znameniti profesor na newyorškem vseučilišču gospod Mihael Pupin, rojen banaški Srb, je te dni poslal srbski kralj. akademiji znanosti v Belgradu 80.000 dolarjev t. j. krog 400.000 dinarjev v svrhu ustanovitve fonda za podpiranje revnih dijakov iz Nove Srbije. V poklonilnem pismu piše med drugim: »S to ustanovo želim izraziti hvaležnost moji materi, katera me je pod bremenom težkih žrtev iz vaše šole poslala na višjo mestno šolo, dasi sama v svojem detinstvu nikdar ni videla niti vaše šole, niti je kdaj imela prilike naučiti se čitati in pisati. Prepričan sem, da je danes v novosvobojnih krajih veliko število takih srbskih mater in zato si rad pritrgam od ust, da jim nekoliko olajšam breme za šolanje njihovih sinov.«

Krakovski nadškof knez Sapieha ponesrečil. Dne 23. t. m. se je podal krakovski nadškof knez Sapieha v krakovsko okolico, da blagoslovi neko kapelico. Nadškofovo kočijo so spremljali kmetje na konjih z zastavami. Dva konja sta se plašila, en konj je vrgel nekega jezdeca s sebe. Nadškof je skočil iz kočije, da pomaga ponesrečencu, a konj je kneza sunil s kopitom v trebuh. Kljub velikim bolečinam je nadškof kapelo blagoslovil. Po cerkveni slavnosti so šele poklicali zdravnike, ki so odredili, da mora nadškof v posteljo.

Pisatelj usmrtil pesnika. V Atenah je pisatelj Kulovatos z bodalom zabodel na cesti pesnika Skipisa. Morilca so zaprli. Sufragete položile v cerkvi bombo. V cerkvi Sv. Marije v Readingu so položile sufragete bombo, ki so jo še našli in zaplenili, predno je razpočila.

Odpošljite naročnino 3 K za »Vestnik« S. K. S. Z. ali pa vrnite poslano 3. številko.

Zadnje vesti.

Z DRŽAVNIM ZBOROM NE BO NIČ. Praga. Čehi so na nemški predlog glede sklicanja državnega zbora odgovorili, da morajo Nemci privoliti v razpis novih deželnozborskih volitev na Češkem in konstituiranje deželnega zbora. Ker Nemci tega ne bodo sprejeli, s parlamentom pred koncem oktobra ne bo nič.

VSESOKOLSKI ZLET.

Praga. Obstojta upanje, da se vsesokolski zlet v Ljubljani z omejitvijo na Sokole iz monarhije dovoli.

ZOPER SVOBODOMISELSTVO V ŠOLAH.

Brno. Deželni šolski svet je ugodil ugovoru katehetov zoper izobešanje Hussove podobe po šolah.

LEX KOLISKO.

Dunaj. Ministrski predsednik grof Stürgkh je danes deputaciji nemškonalionalnih poslancev, ki je zahtevala, naj se lex Kolisko izvede, izjavil, da vstaja vlada glede na to vprašanje slejkoprej na svojem stališču, kajti lex Kolisko stavi nepremagljive ovire, ker nasprotuje državnemu ljudskošolskemu zakonu. Razgovoru je prisostvoval tudi naučni minister Hussarek.

PRAVDA RADI BOGOSLUŽNEGA JEZIKA.

Rovinj. 25. aprila 1913 se je učitelj Izidor Knafliš, Lahon, v Sovinjaku

v buzetskem okraju, s šolarji in drugimi dekleti nalašč pridružil procesiji, da je odgovarjal litanijam latinsko. »Ora pro nobis« namesto »moli za nas«, kakor je običaj. Župnik Zorko Klun in verniki so se seveda zelo zgledovali. Učitelj je bil obtožen motenja verskega obreda, a je bil v Rovinju oproščen. Najvišje sodišče pa je razsodbo zavrglo in odredilo novo razsodbo, ki se je vršila 23. t. m. zopet v Rovinju. Tudi to pot je bil učitelj oproščen, češ, da namen učiteljev ohred motiti ni dokazan, raba latinščine pa je oficialna v katoliški cerkvi in se zato ne more nobeden nad njo upravičeno spodtikati.

ZAVRNJENA PRITOŽBA.

Dunaj. Kasacijski dvor je zavrnil ničnostno pritožbo delavca Jul. Tavčarja, ki je bil obsojen pri deželnem sodišču v Trstu vsled pregreška po § 303. (žalitev zakonsko priznane cerkve) na 10 dni zapora.

GRŠKO - TURŠKI KONFLIKT OMILJEN.

Atene. Grška vlada je sprejela turške predloge glede beguncev. Nadalje je kupila ameriški križarki »Mississippi« in »Idako«. Reprezentacijska zbornica je kup odobrila. Vsled tega se sodi, da do vojske ne pride.

VOJVODA PUTNIK V AVDIJENCI PRI KRALJU PETRU.

Belgrad. Generalissimus vojvoda Putnik je bil danes poklican h kralju v avdienco. Avdienca je trajala nenavadno dolgo in ji pripisujejo radi tega v političnih in vojaških krogih veliko važnost. Kralj je naročil Putniku, naj zastavi ves svoj vpliv, da odvrne častniški zbor od pogubononega vtikanja v dnevna politična vprašanja. Opozoril je vojvodo, da ti srbski častniki z vtikanjem v politiko le škodujejo na velikem ugledu, ki so si ga pridobili s svojim patriotičnim delom na bojiščih. Častniki naj posvečajo pozornost le vojaškim vprašanjem in nalogam. Kakor se zatrjuje, je dal vojvoda Putnik kralju Petru zadovoljliva zagotovila, vsled česar se smatrati spor med civilnimi in vojaškimi oblastmi v Srbiji sedaj tudi formalno za poravnan.

SRBSKA SKUPŠČINA RAZPUŠČENA.

Belgrad. Danes je bila razpuščena srbska skupščina. Nove volitve se vrše 14. avgusta. Nova skupščina bo sklicana k izrednemu zasedanju 23. septembra.

KRALJ NIKOLA OBIŠČE CARA.

Peterburg. Črnogorski kralj Nikola obišče letos cara.

REPUBLIKA SAN MARINO — PRIBEZALIŠČE ANARHISTOV.

Rim. Veliko pozornost vzbuja med italijanskimi političnimi krogi beg za anarhista Malateste iz Jakina v republiko Marino, ki se nahaja v bližini Rima. Malatesto so začele oblasti preganjati zaradi zadnjih jakinskih dogodkov, kajti on je bil med prvimi anarhističnimi agitatorji, ki je ščuval množico na sobotažo in splošni pokolj. Proti temu anarhistu je sedaj pet kazenskih obravnav visečih. Anarhist Henrik Malatesta pa mirno sedaj živi v ma-

rinski republik, dočim italijanske oblasti z vso vernostjo in strogostjo preiskujejo njegovo jakinsko stanovanje, kjer so našli mnogo zanj obtežujočega gradiva in imenik najvažnejših mednarodnih anarhistov. Na podlagi leta 1897. med republiko in Italijo sklenjeno konvencijo se preganjanega anarhista Malatesto ne more izročiti italijanskim sodiščem, edino le v tem slučaju, če ga proglase za bandita.

POGREB ŽRTEV V FISCHAMENDU.

Dunaj. Povodom današnjega pogreba devetih žrtev zrakoplovne nesreče v Fischamendu je priplulo iz Asperna 20 aviatikov, ki se udeležujejo letalnega tedna, s črnimi zastavami na letalnih strojih nad osrednje pokopališče, na katero so spuščali iz višine rože in vence s črnimi trakovi na zemljo.

VELIKANSKA KATASTROFA NA KITAJSKEM.

Canton. Velike povodnji so v Kvantunu uničili vso riževo žetev. Okoli 10.000 oseb je utonilo. Voda je podrta vse jezove.

STAVKA PISMONOŠ V PARIZU.

Pariz. Pismonoši v Parizu so pričeli danes zjuiraj stavkati, ker ni ugodil senat njihovim zahtevam. Danes niso bila v Parizu nobena pisma in nobeni časopisi dostavljeni. Ako bo stavka trajala dalje časa, namerava vlada uporabiti vojaštvo za raznašanje pisem.

40 MILIJONOV ROŽI

London. Ob priliki rojstnega dne kraljice Aleksandre se vrši danes tu cvetlični dan. V to svrhu so nakupili 40 milijonov Aleksandra-rož, ki se danes razprodajajo.

BITKA MED ROPARJI IN KARABINIERJI.

Rim. V sardinskem pogorju Nurro je prišlo do pravcate bitke med roparji in karabinierji. V boju je padlo več roparjev, med njimi tudi njih glasoviti poglavar Succo in pa dva vojaka. Succo je bil najglasovitejši razbojnik v Sardiniji in so ga oblasti zasledovale že več let zama.

Potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znanem pretužno vest, da je naša iskreno ljubljena mati, gospa

Katarina vdova Smole

po dolgi mučni bolezni, danes v sredo ob 1/4 na 9. uro dopoldne, večkrat previdena s 104 leti sv. vere v 66. letu mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice bode v četrtek dne 25. junija ob 7. uri zvečer iz hiše žalosti Mestni trg 12 na pokopališče k Sv. Križu.

Priporoča se v pobožno molitev in blag spomin.

Ljubljana, 24. junija 1914.

Ivana, Mira, Josipina hčere.

Franc, Ignacij, Alojzij, Mavričij, Izidor sinovi.

Pri nakupu različnega manufakturnega blaga, se blagovolite obrniti na trdgo

A. & E. Skabernè,

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno!

obstoji od leta 1883.

redno nizke cene!

Št. 12001.

Razpis.

Mestna občina ljubljanska oddaja ponudbenim potom

zgradbo St. Peterskega mostu v Ljubljani.

V smislu predpisov sestavljene ponudbe je vložiti v zapečatenem kuvertu z napisom »Ponudba za zgradbo St. Peterskega mostu v Ljubljani« do 10. julija do 12. ure opoldne pri mestnem stavbnem uradu Lingarjeva ulica št. 1, II. nadstropje, soba št. 3. Predno še poteče ta rok, je položiti pri mestni blagajni vadij, znašajoč 5% ponudbene svote; ponudnik, kateri dobi zgradbo, mora tekom 8 dni po oddaji dela zvišati imenovani znesek na kaveljo, ki mora znašati 10% ponudbene svote. Podlage in pripomočki za razpis oziroma za ponudbeno obravnavo so do preje omenjenega dneva na vpogled v mestnem stavbnem uradu, soba št. 3 v uradnih urah od 9.—12. ure dopoldne; ravnotam se dobe proti plačilu 25 K razpis, stroškovnik, splošni in posebni pogoji in podrobni načrti. Proti plačilu nadaljnjih 25 K se onemu, kateremu bo delo oddano, elaborat spopolni.

Ofertu je priložiti:

1. Ponudbo.

Glede roka izvršitev del se opozarja na določbo posebnih pogojev.

Za slučaj, da ponudnik ni opravičen stavbo samostojno izvrševati, mora v ponudbi navesti ime in bivališče svojega usposobljenega zastopnika, kateri bode imel odgovorno vodstvo pri zgradbi.

2. Stroškovnik in

3. potrdilo mestne blagajne, da je ponudnik položil vadij.

Ponudbo in priloge je pravilno kolekovati, ter oskrbeti s podpisom podjetnika, in, če je treba, s podpisom trdkinega pooblaščenca, oziroma odgovornega voditelja zgradbe.

Podjetnik mora v stroškovniku vstavljene enotne cene, za katere ponuja prevzeti izvršitev del, izpisati tudi z besedami.

Mestna občina si pridržuje pravico oddati zgradbo mostu ne glede na višino ponudene svote.

Mestni magistrat v Ljubljani,

2116

dne 20. julija 1914.